

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom - cand. scient. adm.
Ikke parti -eller bevægelsesorganiseret medlem af centrum venstre
www.henrikherloevlund.dk
herloevlund@mail.dk

SRSF 'S KOMMENDE 2020 – PLAN OG BUDGETLOV: Grebet om det offentlige budget, kommunerne – og velfærden skal strammes endnu mere end under VK.

Intro: SRSF – regeringen er på vej med ny 2020 plan og budgetlov, som i forlængelse af finanspagten frem til 2020 vil gennemtvunge kraftige besparelser i det offentlige forbrug på omkring 3 til 4 mia. kr. svarende til mellem 6 og 8.000 stillinger årligt. Det vil medføre endnu større nedsmeltning af velfærd og kommunalt selvstyre end under VK- regeringen.

INDLEDNING.

På KL s ”Kommunaløkonomiske Forum” i januar måned bebudede finansminister Bjarne Corydon, at den økonomiske styring af kommuner og den offentlige sektor i det hele taget de kommende år skal strammes voldsomt og at ikke mindst kommunerne skal på skrap slankekur.¹

Som begrundelse herfor må SRSF- regeringens kommende 2020 – plan forventes at ville forudse et endnu større sparebehov frem til 2020 end den tidligere VK – regerings ”Reformpakken 2020” gjorde.

Et udtryk for stramningen af den økonomiske politik er regeringens ønske om dansk tilslutning til ”Finanspagten i EU”, der netop dekretterer snævre grænser for de enkelte landes underskud.²

Herhjemme vil SRSF – regeringen som udmøntning af finanspagten og den stramme økonomiske politik navnlig videreføre forslaget fra den tidligere VK – regering om, at der skal gennemføres en budgetlov³, der skal lægge det offentlige budget og dermed navnlig velfærdsudgifterne i en benlås. Det vil ikke mindst ramme kommunerne.

1) Jf. DR: Corydon kræver besparelser i kommunerne. 12.01.12

2) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanspagten – sparepolitik og magtcentralisering i EU og indskrænkning af Danmarks økonomiske handlefrihed. www.henrikherloevlund.dk/Artikler/EUFinanspagten.pdf

3) Jf. Regeringen: Et Danmark der står sammen.

I det følgende redegøres i 1. afsnit for SRSF - regeringens ændrede økonomiske prioriteringer og 2020 plan.

Dernæst redegøres i 2. afsnit for forslaget til ny budgetlov og udgiftsstyringsystem generelt og konsekvenserne for den overordnede økonomiske politik og udgiftsstyring.

Endelig diskuteret i 3. og sidste afsnit for konsekvenserne for kommunerne og spillet mellem KL og regeringen omkring loven.

1. SRSF – REGERINGEN STRAMMER DEN ØKONOMISKE POLITIK.

S, R, SF gennemførte som bekendt på finansloven for 2012 en ”kickstart” af økonomien med fremrykning af offentlige investeringer. Kickstarten angaves af regeringen til at løbe op i 19 mia. kr. i 2012 og 2013 svarende til en samlet forbedring af beskæftigelsen med omkring 20.000 personer.

Ambitionsniveauet heri var i sig selv sat ned i forhold til S + SF s udspil ”Fair Løsning 2020”, hvor der samlet var afsat omkring 40 mia. til vækstpolitikken og sigtedes på et beskæftigelsesløft på omkring 50 - 60.000 personer⁴. Hertil kommer, at der i pakken var indlemmet allerede planlagte initiativer, hvorved det reelle omfang af nye investeringer formentlig snarere i størrelsesordenen 12 til 13 mia. kr svarende til en beskæftigelseseffekt på 12 til 15.000 personer.⁵ Hertil kommer endelig, at kickstarten efterfølgende skal modsvares af tilsvarende reduktioner, som til gengæld er permanente.

Kickstarten var forudset i S, R, SF s regeringsgrundlag, men det var her også bebudet, at regeringen herefter ville videreføre VK – regeringens ”Genopretningsplan” og dermed følgende sparepolitik. Ja allerede i regeringsgrundlaget lagdes op til, at SRSF ville føre endnu strammere økonomisk politik ”for at bevare en bred sikkerhedsafstand til kravene i EU s Stabilitets – og vækstpagt”.⁶

Efterfølgende har S, R, SF – regeringen da også tilsluttet sig den nye ”Finanspagt” i EU, som netop betyder, at de omfattende lande forpligtes til føre en sparepolitik, idet kun et begrænset og kortvarigt underskud er tilladt.⁷ Dette gælder selvsagt særligt i krisetider, hvor udgifter og faldende

4) Jf. Fair Løsning 2020 og Lund, Henrik Herløv: Fair Løsning 2020.

5) Jf. Lund, Henrik Herløv: S , R, SF – regeringens økonomisk politik og jf. Lund, Henrik Herløv: Finansloven for 2012.

6) Jf. ”Et Danmark, der står sammen”, s. 8 og Jf. Lund, Henrik Herløv: S,R, SF s regeringsgrundlag og økonomiske politik.

www.henrikherloevlund.dk/artikler/SRSFregeringsgrundlag.pdf

7) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanspagten – sparepolitik og magtcentralisering i EU og indskrænkning af Danmarks økonomiske handlfrihed. www.henrikherloevlund.dk/Artikler/EUFinanspagten.pdf

indtægter pga. arbejdsløshed skaber underskud. Men pagten vil videre ikke - krisetider tvinge landene til at køre med overskud. For hvis en økonomisk krise kommer med automatisk stigende underskud, vil de kun ved i opgangstider at have oparbejdet et betydeligt overskud have "luft" nok i budgettet til at undgå at komme i strid med kravene, når indtægterne så falder og arbejdsløsheden stiger i forbindelse med en krise.

Eller som udtrykt af finansminister Bjarne Corydon: "Det bliver en opgave at skaffe sig det råderum, der skal til... for at man pludselig kan reagere, hvis arbejdsløsheden pludselig stiger".⁸

Øget sparekrav i S, R, SF s kommende 2020 – plan.

S, R, SF arbejder i forlængelse af meldingerne om stram økonomisk politik på en ny 2020 plan, som skal afløse VK s "Reformpakken 2020". Planen er endnu ikke offentliggjort, men nogle hovedlinjer er allerede blevet luftet. I overensstemmelse med ovenstående er det allerede blevet meldt ud, at planen munde ud i et krav om endnu større besparelser frem til 2020 end VK – regeringen krævede.⁹

I VK s plan skulle de offentlige finanser frem til 2020 som bekendt forbedres med 47 mia. kr.¹⁰ Det var imidlertid kun i forhold til de i forvejen begrænsede udgiftsstigninger for det offentlige forbrug, som VK s plan opererede med. Målt i forhold til den hidtidige faktiske realvækst i udgifterne til offentligt forbrug 2002 til 2010 var det reelle sparekrav snarere 69 mia. kr. Men det er som sagt allerede blevet meldt ud, at sparekravet i S R, SF s kommende 2020 plan vil blive opgjort endnu højere. Da planen endnu ikke er offentliggjort, kender vi endnu ikke detaljerne og det helt præcise budgetforbedringsbehov, som planen vil angive, men det er næppe meget forkert, at det vil ligge omkring 20 mia. kr. højere.¹¹

Beregningen af SRSF´s endnu højere sparekrav tegner i hovedlinjerne til at være som følger. SRSF tager som bebudet i regeringsgrundlaget afsæt i VK s økonomiske politik og sparekrav. Hertil kommer efterfølgende, at den økonomiske krise er forværret og at udgifterne til regeringens kickstart efterfølgende skal spares ind i de kommende år. Men først og fremmest skyldes det øgede budgetforbedringsbehov, at hvor VK ville bringe de offentlige finanser i balance i 2020, så går SRSF skridtet videre og vil have et decideret overskud.¹²

8) Jf. Brandstrup, Mads og Kristian Klarsko: Budgetlov skal på plads inden sommer.

9) Jf. Brandstrup, Mads: Slaget om velfærdssamfundet. Politiken 29.01.12

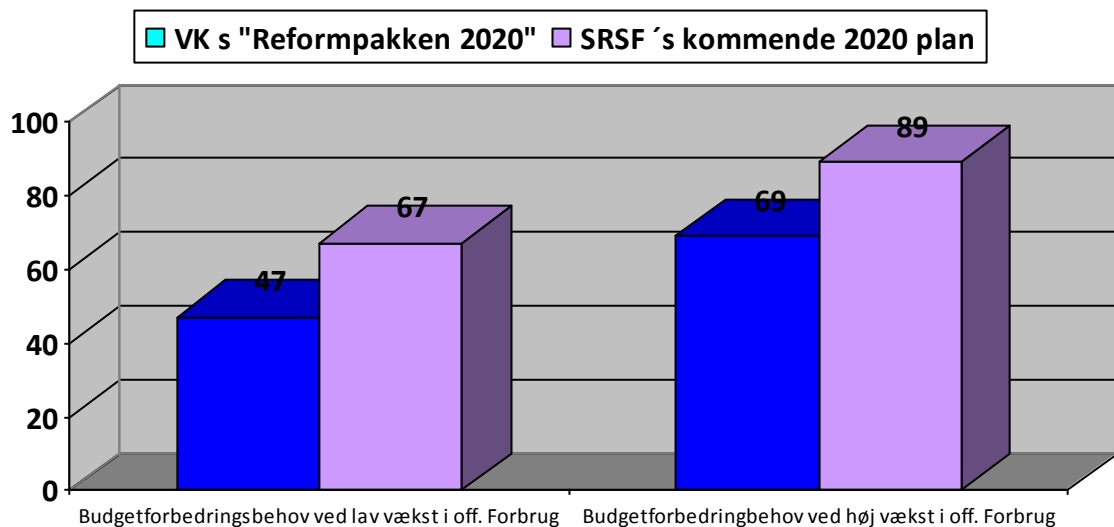
10) Jf. VK-regeringen: "Reformpakken 2020" og jf. Lund, Henrik Herløv: Reformpakken 2020.

11) Jf. Brandstrup, Mads: Oven anførte artikel.

12) Ibid.

Budgetforbedringsbehovet må derfor forventes at blive op mod 67 mia. kr i forhold til den i forvejen forudsat lav vækst i de offentlige udgifter på i gns årligt 0,9 %. Men i forvejen til den hidtidige faktiske stigningstakt i udgifterne i 00'erne vil sparebehovet være op mod 87 mia. kr. frem til 2020.

Figur: Forventet årlig budgetforbedring 2020 i SR SF's kommende 2020 plan ved planlagt lav vækst respektive hidtidig høj vækst – mia. kr..¹³

Endnu snævrere ramme for offentligt forbrug og for kommunerne.

Det er naturligvis indlysende, at med det øgede sparekrav vil regeringens rammer for det offentlige forbrug og for regioners og kommunernes økonomi i de kommende år ikke alene blive langt snævrere end målet forud for valget var i "Fair Løsning", men rammerne vil også blive endnu snævrere end den af VK – satte frem til 2020.

Fair Løsning 2020 arbejdede som bekendt med en årlig realvækst i det offentlige forbrug de første 4 år på 1,4 % og herefter en årlig realvækst svarende til VK s plan på 0,8 % dvs. en gennemsnitlig årlig realvækst på omkring 1,1 % i hele perioden frem til 2020.

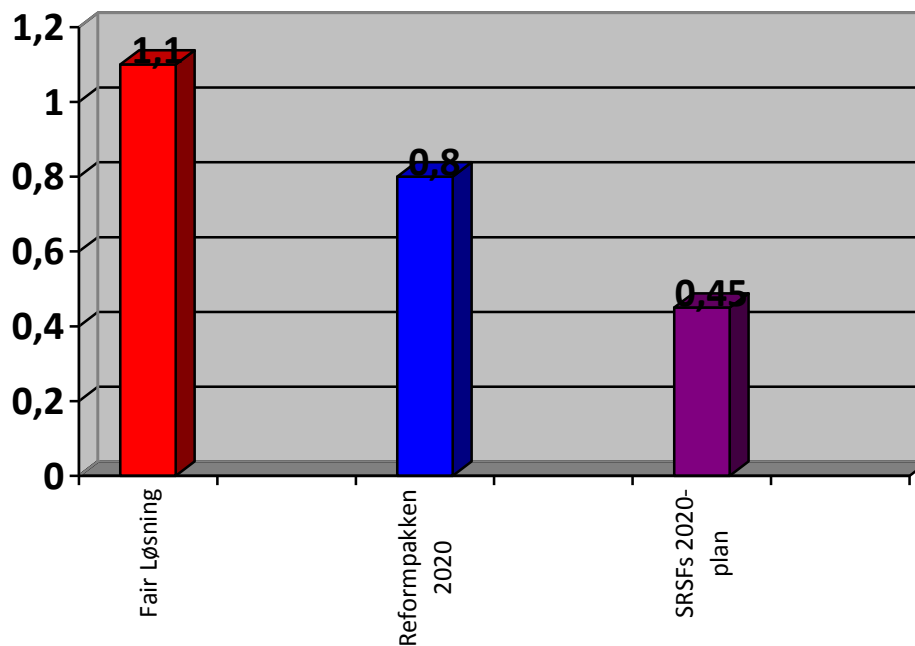
13) Jf. oven anførte værk.

I forhold hertil arbejdede VK's plan med nulvækst i 2012 og 2013, herefter i 2014 og 2015 en årlig realvækst på 0,75 % og 0,9 % i årene 2016 til 2020¹⁴ svarende til i gennemsnit 0,7 - 0,8 % årlig realvækst frem til 2020.

S, R, SF har med finansloven for 2012 fastlagt realvæksten i det offentlige forbrug til 0,6 % i 2012 og 0,3 % i 2013. Som anført er kender vi endnu ikke detaljerne i SRSF's 2020 plan, men skal der i den samlede periode frem til 2020 spares 20 mia. kr. mere end bebudet af VK, kræver det formentlig, at SRSF reducere realvæksten i det offentlige til omkring + 0,4 til 0,5 % i årligt gennemsnit i den resterende periode frem til 2020.¹⁵

Der må således forventes, at SRSF i sin kommende 2020 plan ikke blot nu vil kræve langt lavere vækst i det offentlige forbrug end Fair Løsning, men også en tilnærmelsesvis halvering af væksten frem til 2020 i forhold til VK.

Figur: Årlig gns. realvækst i offentligt forbrug frem til 2020 i S+SF's "Fair Løsning 2020", i VK's "Reformpakken 2020" og i S, R, SF's kommende 2020 plan (skøn)¹⁶

14) Jf. Finansministeriet: Konvergensprogram 2011, s. 9

15) Kilde: Egen beregning.

16) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanslov og finanslovsaftale 2012.

Tilnærmelsesvis nulvækst frem til 2020.

SRSF må altså forventes at kræve så lave udgiftsstigninger i det offentlige forbrug fra 2013 og frem, at det nærmer sig permanent nulvækst. Udover at der i perioden i øvrigt skal gennemføres en lang forringelser af overførsler og arbejdsmarkedsordninger.

Rammen for at løfte det samlede offentlige forbrug må forventes ikke alene at blive lavere end Fair Løsning, men også lavere end i "Reformpakken 2020". Hvor VK for hele perioden 2013 til 2020 i gennemsnit opererede med et årligt løft i det offentlige forbrug på omkring 4 mia. kr.¹⁷, må SRSF's plan befrygtes kun at afsætte 2 til 3 mia. kr hertil.¹⁸

Størstedelen af det offentlige forbrug afholdes som bekendt i kommuner og regioner og meste heraf må formentlig forventes prioriteret hertil.

MEN: Det skal sammenholdes med, at behovet for offentlig service frem til 2020 må forventes at stige som følge af, at der bliver flere ældre. Ligesom der på det sociale og undervisningsmæssige område i en række år har kunnet konstateres stigende behov. Selv med neddæmpning heraf i de senere år må der stadig forventes at være et underliggende først og fremmest demografisk baseret behov for en realvækst i det offentlige forbrug på årligt gennemsnitligt 0,9 til 1,4 % svarende til samlet 5 til 7 mia. kr.¹⁹

Ellers forringes standard og kvalitet af den offentlige service, idet der med lavere vækst vil være færre ressourcer og stillinger pr. bruger.

Med en fremtidig ramme på 2 til mia. kr i forhold til et vækstbehov på 5 til 6 mia. kr årligt vil der hermed fra 2013 og frem til 2020 være lagt op til fortsatte kraftige besparelser i det offentlige forbrug på omkring 3 til 4 mia. kr. årlig svarende til mellem 6 og 8.000 stillinger årligt.²⁰

Besparelserne vil formentlig navnlig ramme kommunerne. Det kunne i 2011 konstateres, at der blevet 25.000 færre ansatte i kommuner og regioner under nulvæksten.²¹

17) Jf. Finansministeriet: Konvergensprogram 2011, s . 22.

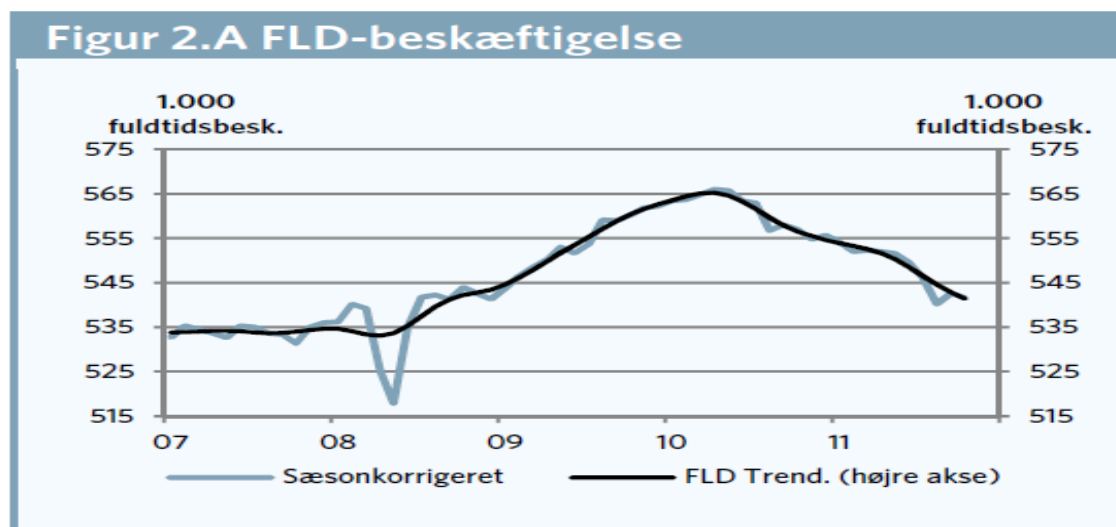
18) Kilde: Egen beregning med forbehold for detaljer i SRSF 's kommende 2020 plan.

19) Jf. Lund, Henrik Herløv: Konvergensprogram og nulvækst. Opgørelsen er nedjusteret for at tage højde for de seneste års besparelser.

20) Jf. oven anførte note.

21) Jf. FOA Pressemeddelelse - 25.000 færre ansatte i regioner og kommuner. 06.10.2011

Figur: Reduktion i fuldtidsansatte i kommuner og regioner siden 2010. ²²

Anm.: Der er forsøgt korrigeret for databrud per 1. januar 2011.

Kilde: AE pba. FLDnet.

2. BUDGETLOVEN IGEN.

Hvis nogen i kommunerne før valget har glædet sig til, at VK – regeringens nulvækst skulle klinge af, kan de således godt tænke om. SRSF – regeringen må som anført forventes at ville spare mere end VK og at videreføre en tilnærmelsesvis nulvækst frem til 2020.

Det vil kræve besparelser i det offentlige forbrug på 3 til 4 mia. kr årligt i forhold til, hvilket navnlig vil ramme den kommunalt leverede velfærd og de kommunalt ansatte, hvis der fortsat afsættes en lidt større ramme til regionernes sundhedsområde. Herved vil der i det lange løb selvsagt blive tale om en omfattende forringelse af ydelserne til borgerne såvel som af endnu kraftigere personale-reduktioner. Begge dele kan på sigt risikere at give dønninger i kommuner og blandt borgere og medarbejdere.

Det er derfor, at SRSF regeringen ønsker at stramme den økonomiske styring af kommunerne. KL har her overfor regeringen argumenteret, at man ikke mente det nødvendigt med en stramme styring fra statens side, for ”kommunerne har jo overholdt økonomiaftalen i 2011”. Det er også rigtigt, men regeringen taler altså ikke om et par års nulvækst, men om næsten et årti hermed.

22) Kilde: Pedersen, Frederik I. og Janus Breck: Offentlig beskæftigelse tilbage på Nyrup – niveau. AE – rådet 17.01.12

Derfor har SRSF videreført VK – regeringens forslag om en budgetlov, som skal lægge ikke bare kommunerne, men hele det offentlige budget i en ”benlås”. Regeringens intention om, at Danmark skal tilslutte sig EU s finanspagt tjener her til at legitimere dette som et ”EU – krav”, men i realiteten er der altså i nok så høj grad tale om, at SRSF s økonomiske politik i høj grad er sammenfaldende med den sparepolitik, som finanspagten og Tyskland dekretterer.

Budgetlovens hovedelementer.

Regeringen har som bekendt endnu ikke er fremlagt sin version af budgetloven, hvorfor vi kort vil gennemgå hovedelementerne i det forslag, som VK – regeringen i sin tid fremsatte.²³ Det forlyder dog, at SRSF ikke vil foretage de store ændringer i forhold til det af VK - regeringen fremsatte forslag, men det er naturligvis ubekendt.

Hovedelementerne i det tidligere forslag var²⁴:

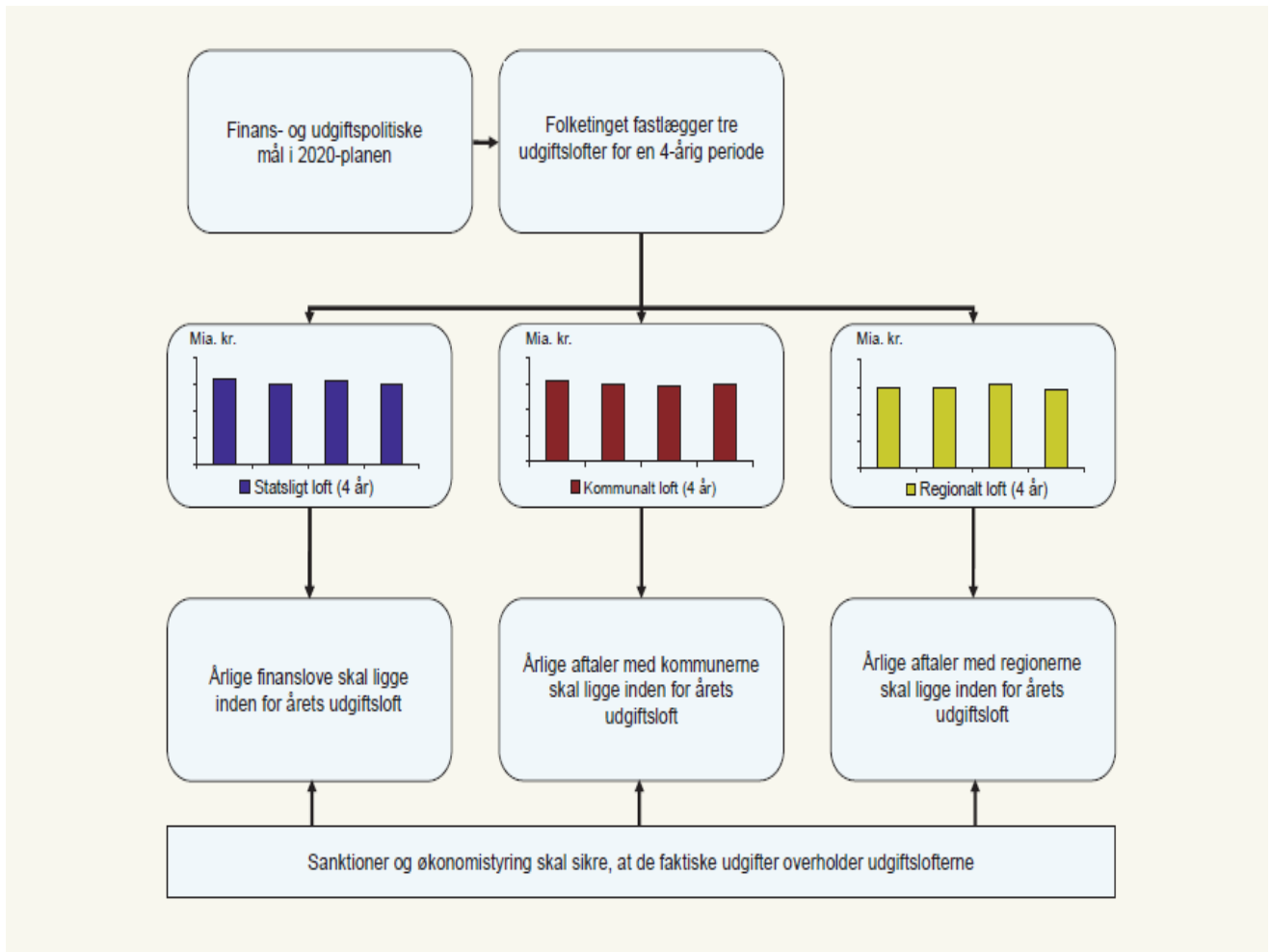
- Tre udgiftslofter skal sætte bindende rammer for udgifter i hhv. stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne skal vedtages i Folketinget og sætte rammerne på forhånd for både økonomiaftalerne med KL og Danske Regioner og for finansloven.
- Lofterne skal gælde for en løbende 4-årig periode og dermed ligge fast for de nærmeste tre 3 år. Udgiftslofterne skal være opgjort i kroner for de enkelte år. Pris- og lønstigninger vil således være indregnet på forhånd.
- Stat, kommuner og regioner skal hver især og hvert år holde sig inden for udgiftslofterne og overtrædelse heraf skal udløse skærpede økonomiske sanktioner, herunder automatisk modregning i næste års budget og personlige konsekvenser for lederne, for at sikre overholdelse af udgiftslofterne.
- Udgiftsstyringen skal ikke kun omfatte det offentlige forbrug, **men også indkomstoverførsler og subsidier**. Konjunkturafhængige udgifter – som fx a-dagpenge – holdes dog uden for lofterne.
- Udgiftslofterne for kommuner og regioner skal omfatte deres serviceudgifter og stort set svare til de nuværende rammer i økonomiaftalerne mellem regeringen og hhv. KL og

23) Jf. VK- regeringen: Bedre udgiftsstyring.

24) Jf. oven anførte værk samt jf. OAO: Er det nødvendigt med et udgiftsloft for stat, kommuner og regioner? April 2011.

Danske Regioner. På det regionale område skal udgiftsloftet bestå af to dellofter for hhv. sundhedsområdet og regional udvikling.

Figur: Det nye system af 4 årige udgiftslofter.²⁵

Regeringen vil i tilknytning til finanslovsforslaget for 2013 komme med forslag til de tre udgiftslofter for den første 4-års periode, dvs. for 2013, 2014, 2015 og 2016. Når systemet med udgiftslofter først er etableret, skal der i de efterfølgende år løbende fastlægges et loft for det nye fjerde år, så der hele tiden er fastsat bindende udgiftslofter for en rullende 4-årig periode. I foråret 2013 vil forslag til udgiftslofter for 2017 således blive fremlagt.

25) Jf. VK- regeringen: Bedre udgiftsstyring, s. 9.

Lofterne skal således ligge fast for de nærmeste tre 3 år. Folketinget skal således i forbindelse med den årlige finanslov kun udmønte den gældende ramme for det nærmeste år samt fastlægge rammen for det kommende nye år i 4 årssystemet – 4 år frem.

Figur: Fastlæggelse af 4 årige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. ²⁶

		Periode for udgiftslofter								
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tidspunkt for fastlæggelse	2011									
	2012									
	2013									
	2014									
	2015									
	2016									

Fastlæggelse af nye udgiftslofter
Udgiftslofter er fastlagt

Dette system risikerer at få store og alvorlige konsekvenser for finanspolitik, velfærd og kommuner.

Effekt af budgetloven for finanspolitik og velfærd.

Ifølge finansminister Bjarne Corydon bliver budgetloven ”.. en af de helt store beslutninger om den økonomiske politik”.²⁷ Det har han fuldstændig ret i, men ikke ubetinget af det gode.

For det første vil der - som forslaget er udformet - være tale om en alvorlig svækkelse af det offentlige muligheder for bl.a. gennem de offentlige udgifter at føre en økonomisk politik, som imødegår krise og konjunkturtilbagegang. Når der udgiftslofter for stat, regioner og kommuner skal ligge fast – på kroner og øre for en 4-årig periode, kan det offentlige – uanset om der kommer en alvorlig krise - ikke iværksætte en vækst- og beskæftigelsespolitik udover rammerne. Hvem forudså fx finanskrisen 3 år inden den brød ud? Hvem kan bruge en krisekæmpende ekspansiv økonomisk politik 3 år efter krisen.

26) Jf. VK- regeringen : Bedre udgiftsstyring, s. 11.

27) Jf Cordsen, Christine: Budgetlov for røde og blå. Jyllandsposten 01.02.12

Den eneste måde krisebekæmpelse så kan lade sig gøre er så, hvis der indenfor rammerne er sparet så store reserver op, at der i tilfælde af en krise kan gennemføres beskæftigelsesfremmende tiltag. Men det betyder for det andet, at en betydelig del af statsbudgettet i stedet for at blive investeret i bedre infrastruktur og bedre velfærd vedvarende skal ligge og samle støv i statskassen som ”reserver”. Pengene til den opsparing kommer naturligvis til at fragå i velfærden. Budgetlovens effekt bliver altså besparelser i krisetider og mindre velfærd i opgangstider.

At også indkomstoverførsler skal være omfattet af budgetlofterne kan for det tredje risikere at medføre store fremtidige store forringelser på dette område. I dag er indkomstoverførsler i betydelig udstrækning uafhængig af den økonomiske politik, idet ydelsernes størrelse er fastsat i lovgivningen og de automatisk reguleres i henhold til pris -og indkomststigninger. Men hvis der også skal være en ufravigelig budgetramme på kroner og øre for fx pensioner, bliver der problemer, hvis der kommer flere ansøgere end forventet eller reguleringen er højere end forventet.

Hvis rammen ikke må overskrides, så må ministerier og kommuner spare – enten ved at de kan regulere antallet af dem, som har ydelsen eller ved at de kan tilpasse ydelsestildelingen efter hvad der er råd til eller ved at gøre satsreguleringen helt eller delvist afhængig af, om der er råd? Igen bliver det formentlig sat i system på forhånd, således at sparemaskinen køres igennem ordningerne for at opbygge reserver til at uforudsete udgifter.

Det kræver ikke megen fantasi at forestille sig, hvorledes økonomisk pressede myndigheder kaster sig ud i sparekampagner overfor modtagere af overførselsindkomster, der som bekendt hører til samfundets svageste.

3. MULIGE KONSEKVENSER FOR KOMMUNERNE.

Budgetlovens mulige konsekvenser for kommunerne.

Også med hensyn til omlægningen af økonomisamarbejde mellem stat, regioner og kommuner og aftalestyring af kommuner og regioner må budgetlovens forventes at medføre en række betydelige problemer.

Der synes således ikke at skulle være adgang til at ændre rammerne for kommunernes økonomi i udgiftsåret, uanset om forudsætningerne skrider. Dette gælder formentlig, hvis der indtræder større pris – og lønstigninger end forventet.

Og for det første kan det - ligesom i staten - tvinge kommunerne til at opbygge reserver til uforudsete udgiftsstigninger, hvilket naturligvis bliver på bekostning af servicen. Og truer kommunernes udgifter alligevel med at overskride rammerne må der selvsagt spares dvs. at kommunerne for at undgå straf for overtrædelse af rammerne herfor nødsages til at fyre personale – skolelærere, Sosu ‘er eller pædagoger –, selv det bare flytter udgiften fra service til dagpenge²⁸

Og at rammerne er bindende for det enkelte år kan for det andet også betyde, at mindreforbrug i institutionerne i de enkelte år IKKE længere kan overføres til næste år.²⁹ Det vil naturligvis betyde en tilbagevenden til gamle dages uøkonomiske adfærd i institutionerne om, at et budget SKAL bruges op inden årets udgang, hvis man ikke vil risikere at miste det.

At rammen forstås som en årsramme, hvor kun merforbrug overføres til kommende år, risikerer for det tredje også forhindre, at kommunerne sparer op over årene til større investeringer og anlæg både på service og forsyningsområdet, således som det ellers fornuftigvis foregår i dag. Det kan enten betyde meget store skattehop i de enkelte år, hvor sådanne anlæg så skal gennemføres. Eller: Hvis sådanne skatteforhøjelser ikke er mulige, så at kommunerne tvinges til at undlade reovering og fornyelse af institutioner og anlæg eller helt grotesk tvinges til finansiere helt uomgængelig investeringer gennem at fyre driftspersonale.

28) Jf. Christensen, Espen: Fokus på udgiftsloft kan give dyre nedskæringer.

<http://www.folkeskolen.dk/ObjectShow.aspx?ObjectId=67501> 13.april 2011

29) Jf. KL: Budgetloven – et stort skridt i den forkerte retning samt jf. Trøjborg, Jan: Forslag om budgetlov vil skævvride velfærden. Politiken 28/4 – 2011.

Strammere sanktioner: Langsom nedsmeltning af kommunale selvstyre.

Samtidig lagde det oprindelige forslag til ny budgetlov også op til nye stramninger af sanktionerne overfor kommunerne ved overtrædelse af navnlig regeringens skatterammer.

Viderefører SRSF også denne del af forslaget om budgetlov vil man stramme styringen af kommunerne yderligere ved at udbrede sanktionssystemet til kommunernes udgiftsside. Så vil kommunerne fremover individuelt skulle betale straffen for en evt. budgetoverskridelse. Det tidligere forslag gik her på, at den enkelte kommune selv må bære op til 60 pct. af straffen for en evt. budgetoverskridelse, mens kommunerne kollektivt kommer til at hæfte for de sidste 40 pct. af straffen.³⁰

Gennemføres dette som forventeligt vil der være tale om en yderligere amputation af det kommunale selvstyre. Kernen i det kommunale selvstyre er og bliver det økonomiske råderum til at indrette udgiftsniveau og prioritering og dermed skatteudskrivning efter de lokale behov og ressourcer. Men efterhånden må man spørge, om der reelt er et kommunalt selvstyre i Danmark, når kommunerne reelt ikke har mulighed for at ændre på hverken skatteindtægten eller udgiftsniveau.

KL – modstand, men ikke så meget at det gør noget.

Da budgetloven yderligere vil indskrænke kommunernes budgetmæssige dispositionsret har det ikke været uberettiget, at KL har opponeret imod budgetloven. Uenigheden fra KL's formand Jan Trøjborg har dog ikke gået på selve den stramme økonomiske politik, men alene på at undgå "... yderligere detailstyring".³¹

KL har som anført henvist til, at kommunerne har bevist, at man gennem aftaler ad frivillighedens vej kan nå de økonomiske mål. Hvilket også er rigtigt i 2011. Men SRSF - regeringen taler ikke om overholdelse af stramme rammer et enkelt år, men om næsten et årtis sparepolitik.

Derfor overlader man intet til tilfældighederne – og her har man selvfølgelig de borgerliges fulde opbakning. Så meget desto mere som det i store træk er VK's politik og forslag, som SRSF nu viderefører.

30) Jf. Christensen, Espen: Fokus på udgiftsloft kan give dyre nedskæringer.

<http://www.folkeskolen.dk/ObjectShow.aspx?ObjectId=67501> 13.april 2011

31) Jf. Brandstrup, Mads og Kristian Klarskov: Budgetlov på plads inden sommer. Politiken 01.02.12

KL s modstand synes også i høj grad at have været spil for galleriet. Trøjborg har da også allerede stukket piben ind og accepteret forslaget: ”Der er et stort flertal i Folketinget, der bakker op om en budgetlov, så det er vilkårene”.³²

Medmindre der kommer en modstand nedefra kommunerne er der derfor næppe nogen tvivl om, at budgetloven vil blive gennemført som beskrevet. Med yderligere nedsmeltning af velfærd og selvstyre i kommunerne som konsekvens.

32) Oven anførte værk.